

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési ár: negyedévre 30 fillér.
Megjelenik minden hónap 15-én.

Felelős szerkesztő:
WALTHIER GYÖRGY
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi u. 2. sz.

Hirdetéseket
kedvezményes feltételek mellett közlünk.

IMRÉDY BÉLA SZÓZATA

a magyar politikai élet tisztánlátó, bölcs vezérének tanításaként hangzott el a „Függetlenség” hasábjain.

A cikk utasítást, irányítást és nyugodt, alapos munkálkodást sürget a kormányzattól, s méginkább a parlament minden tagjától. A Magyar Élet Mozgalom hatalmas célkitűzésének további folytatását sürgeti mindazon közgazdasági, pénzügyi és szociális vonatkozású kérdésekben, amelyeket a mai rendkívüli helyzetben is megoldani, végrehajtani közérdekű és elhalaszthatatlan követelmény.

„Olyan feladat ez, írja Imrédy, amelynek jelentősége független a közeljövő történelmének fordulataitól, esetlegességeitől. Történjék bármi, kerüljön el a vihar, vagy rázjon meg minket is, mosolyogjon reánk a szerencse, vagy újabb próbatételre hívjon a sors, mindegy: minél több erős, eltéphetetlen szál fűződik a magyar nép fiai és a magyar föld közé, annál több a biztosítékunk, hogy ezen a földön a magyar vér és a magyar lélek fog parancsolni”.

Cikkében általánosságban érinti mindama kérdéseket, amelyek a belpolitikai élet legközelebbi feladatát képezik. A földkérdés, az értékesítés helyes megszervezése, a közlekedési és szállítási viszonyok javítása és olcsóbbá tétele, viziút-hálózat, a tanyai utrendszer tökéletesítése, a fogyasztó (tisztviselő, iparos és munkásréteg) elem gazdaságierősítése, a tömegfogyasztási cikkek árának helyes szabályozása stb. mind sürgős megoldást kívánnak.

De rendkívül érdekes és követésreméltó cikkének azon része is, amelyben a parlament magatartásáról ír.

A parlament munkájáról és magatartásáról beszélve nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy a határainkon dúló háboru ezernyi új feladatot ró a kormányra, amelyeknek helyes ellátásánál szüksége van a parlament támogatására. Diplomáciai és katonai téren egyaránt a legéberebb figyelem és őrtállás, a hadseregnek további átgondolt és minden tekintetben harmonikusan kiegészülő fejlesztése, a nemzeti munka folyamatosságának biztosítása, a munkaerőkről való gondoskodás és ugyanakkor az iparnyersanyagszükségletének biztosítása, a külkereskedelmi mérleg egyensúlyozása, a készletekkel való takarékoskodás és a foglalkoztatás szempontjainak összhangbahozatala, az árak ellenőrzése és egy nemcsak papíron, hanem gazdasági alapjaiban egészséges árhelyzet kialakítása, a nemzeti jövedelem eloszlásában netán jelentkező kinövések lenyeseése, a pénzügyi fedezet biztosítása és egy, minden szemponttal számoló, nagyvonalú pénzügyi politika folytatása — ép elég, mint többletfeladat. És mindez bőségesen indokolja, hogy a parlament minden oldalán a segítenivágyás megértésével gyakorolják a törvényhozó legszebb feladatát, a nemzeti lelkiismeret megszólaltatását.

Legfőbb feladata pedig a kormánynak, parlamentnek egyaránt, hogy ezekben az időkben mindentelkövessenek, hogy a nagyok viaskodásában a kis nemzeteket mindig fenyegető veszély: a nemzet lelki kettéhasadása be ne következhessek. Ez szükségessé teszi a közvélemény megnyilvánulásának — különösen látható megnyilvánulásának — ellenőrzését. A parlamentben ezt a cenzúrát minden pártnak és minden képviselőnek magának kell önmaga számára ellátnia. A nagy feladatok mellett, amelyek reánk várnak,

ez teszi különösen jelentőssé a mostani ülészakot. Soha ne feledjük el, képviselők, hogy a mai magyar nemzedéken, amelynek mi vagyunk választott reprezentánsai, rettenetes felelősség nyugszik: magyar felelősség és európai felelősség. Felelősek vagyunk azért, hogy megtartsuk, amink van, hogy azt a kevés magyar életet, azt az oly gyéren csordogáló magyar vért kiméljük.

De felelősek vagyunk ugyanakkor azért is, hogy örök hitvatásunk, a Kárpátok medencéjében irányítani és rendezni a népek életét, feledésbe ne menjen és gyakorlásában mulasztás ne érjen minket. Európai felelősségünk is van, hogy azt a sok kulturértéket, amely ebben az öreg világrészben, Nyugaton, Keleten, Északon, Délen egyaránt felhalmozódott, felesleges pusztítás ne érje, de ugyanakkor felelősek vagyunk azért is, hogy Európa végleges békéjének előfeltétele: az igazság, — amelynek az emberi gyarlóság miatt nem mindig adatik meg, hogy jóakarátú és békés megoldások útján valósuljon meg, — igazság legyen mindenütt. Ott is, ahol mi magyarok vagyunk érdekelve.

E felelősséggel terheltlenül indul a Törvényhozás új munkájára. Az Urísten megvilágosító áldása legyen rajta!

A magyar nép is ezt kéri az Urístenről!

Dörögnek az ágyuk

a lengyel síkságon és hegyekben. Amitől rettegve féltünk, aminek elmaradásáért könyörögtünk, az bekövetkezett: kitört a német—lengyel és ezt követőleg az angol—francia és német háboru.

A történelem állapítja majd meg, hogy kit vagy kiket terhel a felelősség a szörnyű vérontásért, tény az, hogy szeptember elsején bevonultak a német hadak Lengyelországba és két hét alatt össze-roppantották a hősiesen küzdő

lengyel hadsereget. Lengyelországnak több, mint fele elveszett, Varsó eleste küszöbön áll, a lengyel kormány előbb Lublinba, majd egy határhoz közeli faluba huzódott vissza.

A világháboru győző hatalmai görcsös ragaszkodással akarták itéletnapig megtartani a „párisi béke” által megszerzett gyarmatokat és területeket. Hiába volt minden diplomáciai tárgyalás és nemzetközi értekezlet, a vesztes államok sebeit nem kívánták gyógyítani a belátás és igazságtétel orvosságával.

Azt hittük, hogy a mult hó utolsó felében lezajlott angol—német tárgyalások felkeltik a jobb belátiást és békés megoldással zárják le a danzigi-kérdést, az emberi konok kapzsiság azonban most is uralomrajutott a nyugati hatalmak vezetőinek szívében. Ahelyett, hogy bölcs átgondolással Kelet-Poroszország keleti részén, Lithvánia megyéjén adtak volna folyosót a tengerhez Lengyelországnak, s a danzigi korridor átengedéséért kárpótolták volna más módon, hangsúlyozott támogatásuk és védelmük ígéretével merevvé tették a lengyel diplomácia tanácskozási menetét.

Szegény lengyel testvéreink most láthatják, hogy mit ér a sok ígéret és hangzatos beszéd. Hazájuk romjain kesereghetnek. És még ha a béketárgyalások biztosítják is országuk fennmaradását, rengeteg gazdasági és kulturértékük elvesztését, fiainak elvérést mi pótolhatja?

Mussolini, az olaszok világhírű vezére — a Pápa Öszentsége támogatásával — mindent elkövetett, hogy megakadályozza a háboru kitörését, sajnos, sikertelenül. De így is egyetlen diplomatája és egyénisége a világnak, aki kellő időben összebékítheti a végső leszámolásra készülő elenfeleket és megakadályozhatja, hogy Európa legnagyobb része a pusztulás és megsemmisülés színtere legyen.

A szovjet — mint egyik vezetője a londoni kommunistapárthoz írta, — azt várja, hogy forradalmasító eszméit és megbízottait a vérző és kimerülő országokban szétszórja. Amit Mussolini és Hitler megakadályozott, azt a most kitörő háboru nyomán véli megoldhatónak. Hiába álltak Németország

mellé, józan ésszel képtelenség elhinni, hogy eltudják feledni azt, hogy mit vesztek a német nemzet szociálista uralom hatalomra jutásával. Az ő régi, sokszor hangzottatott céljuk háboruba sodorni és fellázítani a népeket, hogy a romokon kitűzzék a „világmegváltó kommunizmus” vörös lobogóját. Az utóbbi napokban két millió embert hívtak be, s vonultatták fel a lengyel és részben a román határon.

Magyarország nagy önuralommal és higgadt nyugodtsággal nézi az események rohamos fejlődését. A nemzet minden fia sziklaszilárd hittel bizik Horthy Miklós kormányzó bölcs vezetésében és kormányának diplomáciai éleslátásában. Gondosan és feszülten figyeli a magyarság legnagyobb jövőjének és barátjának: Mussolini miniszterelnöknek politikai lépéseit és hűséggel bizza magát és jövőjét a Duce bebizonyosodott jóakarataira és segítségére.

A hadi-helyzet legujabb jelenségeit az alábbiakban közölhetjük.

Csütörtökön délelőtt elesett Gdynja

A német csapatok körülvették Modlint

A német csapatok csütörtökön délelőtt 10 órakor bevonultak Gdyniába. A lengyel parancsnok átadta a várost. Gdyniától északra még folyik a harc.

Modlin fontos erődöt, amely Varsótól északnyugatra ott fekszik, ahol a Narew a Visztulába torkollik, a német csapatok körülvették.

A Varsó elleni támadásban előrenyomuló német csapatok mögött azon a területen, ahol eddig a csapatok keresztülháldtak, számtalan lengyel tűzészeti anyag, valamint mindenféle fegyver hever. Jelentékeny gazdasági készletek és a lőszerárakban nagymennyiségű féligkész gyártmányt zsákmányoltak. Radomban a csapatok nagy lőszer-, egészségügyi anyag-, spiritus-, dohány- és bőrkészleteket találtak.

Románia felé akarnak kitörni a körülvárt lengyel csapatok?

Oraseni határállomásra érkezett lengyel menekültek kijelentették, hogy német repülők bombázták Krzemieniec kis lengyel város katonai célpontjait. Ebbe a városba menekült a lengyel kormány. Egyetlen bombát sem dobtak polgári lakosokra.

Ugyanezek a menekültek elmondják, hogy a lengyel hadsereg zöme a román határ felé menekül a nyilvánvaló céllal, hogy átlépje a határt és így szabaduljon ki a német körülvárából.

Románia és Krzemieniec között a vasúti közlekedés igen nehéz, mert Lemberg körül, amelyen Krzemieniec és Csernovic között át kell utazni, német csapatok mozognak.

Gróf Teleky Pál

miniszterelnök szerdán este nagybeszédben ismertette a kormány bel- és külpolitikai álláspontját.

Az ország népe feszült figyelemmel várta és halgatta kormányelnökének a magyar álláspontot ismertető beszédét és nagy megnyugvással, általános elismeréssel és bizalommal fogadta Teleky cél tudatos, bölcs mérséklettel vezetett politikai irányelveit.

Utalva a bekövetkezett nagy eseményekre meglepéssel állapítja meg, hogy az egész világon nagy tiszteletet vívott ki a magyar nép komolyságával és nyugalomával, mellyel a szomszédságban lefolyó történelmi eseményeket figyeli.

Kijelentette, hogy külpolitikai irányelvünk, amelyet állandóan követünk, amelyet az új országgyűlés megnyitásakor Magyarország kormányzója világosan újra kijelölt, nem változott.

De nem változtak a belpolitikai célkitűzések sem, amelyeket következetesen végrehajtottunk.

Nem szükséges mondania, hogy csak a nemzet érdekeit szolgálja, de azt hangsúlyozottan mondhatja, hogy csak magyar érdeket szolgál kormányával együtt.

Magyarország politikája a nyugodt munka politikája a mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem terén egyaránt és ez nemcsak Magyarország érdeke.

A kormány tett ugyan bizonyos óvintézkedéseket, de olyanokat, amelyeket az európai konfliktustól nálunk sokkal messzebbálló államok is meghoztak. A magyar nép nyugalmanak tudható be, hogy csak ezekre az intézkedésekre volt szükség.

A miniszterelnök ezután ismertette azon törvényjavaslatokat és intézkedéseket, amelyeket az egyes minisztériumok a közel jövőben az országgyűlés elé ohajtanak terjeszteni.

Megnyugvással fogadhatjuk Teleky Pál felvilágosító szavait. Ahol komoly, építő és alkotó munkára készülnek, ott nincs baj és nincs veszély. Az országgyeplője világosfejű, higgadt, komoly magyar ember kezében van. A várta őre helyén áll, a nép is nyugodt lélekkel és bizó reménységgel nézhet a jövő eseményei elé. A magyarok Istene megsegít bennünket most is!

Meghiúsult francia támadás nyugaton

Nyugaton Saarbrücken és Hornbach között messze a nyugati erődítmények elé kiugró német területsávon az eddiginél is erősebb francia erők intéztek támadást harci előőrsök ellen. A támadás az aknamezőkön és az elhárítóüzben megghiúsult.

„Magyarországot a viaskodó felek részéről semmi veszély sem fenyegeti”

— mondotta Csáky István gróf külügyminiszter a Ház külügyi bizottságában

A képviselőház külügyi bizottsága csütörtökön délelőtt tartotta ülését vitéz Imrédy Béla elöklésével.

A bizottság elnökének megnyitászavai után Csáky István gróf külügyminiszter tartotta meg expozéját:

— Éveken át békés megoldásban, a józan ész felülkerekedésében reménykedtünk. Az egész világ kiállíthatja rólunk a bizonyítványt, hogy sok mindent eltűrtünk, hogy sokat szenvedtünk csak azért, hogy a fegyverek dörgése ne hívja még egyszer porondra erős megpróbáltatásokon átment generációnkat.

— Az 1939 őszén eldőrdült fegyvereknek ravaszát 1919-20-ban húzták fel. A magyar kormány következetes maradt elődeinek húszéves politikájához. Megőrizte hagyományos hűségét barátaival szemben, mert egy ország becsülete nagyobb érték, mint minden fegyveres hatalom.

— Híven eddigi népfenntartó politikánkhoz, kisebbségi javaslatvezetést nyújtottam át a román kormánynak. A tervezet olyan, hogy annak keretein belül minden kisebbségi sorsba jutott romániai magyar konkrét sérelmei isorvoslást nyerhetnek. A válasz még késik, nehezen fogom pedig egyhamar megismételni a májusban már megtett és konkrét formába öntött javaslatot.

— A magyar kormány kézzelfoghatólag újból kimutatja, hogy a maga részéről nem mulaszt el semmit a két állam közti légkör javítására és ezért ratifikáció céljából a törvényhozás elé terjeszti a Gozsdu alap rendezésére megkötött egyezményt.

Jugoszláviával könnyebb a helyzetünk, s így annak a kormányára bizzuk, hogy akar-e velünk kisebbségi szerződést kötni.

Magyarországot a határain viaskodó ellenfelek részéről semmi veszély sem veszélyezteti, így a kormány feleslegesnek tartotta semlegességi nyilatkozatot tenni.

— Soha el nem múló hálával gondoljunk e helyről e nehéz órában Mussolinira, arra a nagy olasz államférfira, aki először kezdte meg egy nagy hatalommal a hátamögött a végzetes békeszerződések oeleinte sziklának látszó falait döngetni.

Magyar kormány eltökélt szánéka, hogy húsz éven át követett és bevált politikáját folytatni fogja hidegvérrel és nyugalommal minden viharok

közepette mindaddig, amíg az lehetséges és a magyar nemzet érdekei mást nem követelnek.

Beliczey Miklós

gerendási földbirtokost nevezte ki Békésvármegye főispánjává — a belügyminiszter felterjesztésére — az ország Kormányzója. Vármegyénk egyik legtekintélyesebb földbirtokosát érte a magas kitüntetés és bizalom, akinek szeretetreméltó egyéniségét, értékes vármegyei és közéleti munkásságát ismerve nagy reményekkel nézhetünk új irányú működése elé.

Az új főispán Békéscsabán született 1901-ben. Fia Beliczey Géának, a pár évvel előbb elhunyt felsőházi tagnak és a Vármegyei Gazdasági Egyesület nagyérdemű volt elnökének. Nagyatyja Beliczey István régebben hírneves, keménykezű főispánja volt Békésvármegyének.

Beliczey Miklós nem ismeretlen a közigazgatási berkeken, mert a közigazgatási egyetem végzése után vármegyénk szolgálatába lépett, mint gyakornok, s 1925-ben tb. szolgabíró lett. 1926-ban megvált a vármegyétől és átvette a Békéscsabához tartozó gerendási birtokának vezetését. A törvényhatóság életében azonban ezután is élénk tevékenységet fejtett ki, mint a kisgyűlésnek és más bizottságnak tagja.

Pár éve vette nőül gróf Sermage Vilmát, akit leánykorában — mint a Tüköry-család kedves vendégét — Endrődön is többen szerencsések voltak ismerni, s aki azóta nagyszerűen megtanulta a magyar nyelvet. Kis fiát más magyarul tanítja imádkozni.

A vármegyei gazdák nagy örömmel fogadhatják az új főispánt azért is, mert társelnöke a Vármegyei Gazdasági Egyesületnek, s így biztosra vehetik, hogy a mezőgazdasági problémák megoldása szakavatott és jókezekbe kerül megint a vármegyében.

Politikai tekintetben Teleky Pál irányzatának támogatója az új főispán. Biztosan hisszük, hogy az Uhlarik Bélától megerősített és győzelmes csatát nyert Magyar Élet Párt keresztény jobboldali és szociális programja és irányvonala továbbra is egyesben halad — az új főispán vezetésével — a föld népének boldogabb korszaka felé.

Isten segítse!

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WALTHIER GYÖRGY

Főmunkatárs:

CSERNUS MIHÁLY

Nyomatott Nádudvary Mihály

„PETŐFI” könyvnyomdájában

Gyomán.

KATOLIKUS AKCIÓ

„Egyedül nem bírom!”

A véres emlékü spanyol forradalom idején történt, hogy a vörös hordák megrohanták az egyik falucska templomát és azt ki akarták rabolni. A falu papja testével fedezte a bezárt templomajtót, amely már-már szakadozott a ráért ütések súlya alatt. Az istentelen csőcselék dühe most már a papra terelődött, aki megérezte, hogy hamarosan vége. Ekkor hagyta el ajkát a segílyt kérő sikoltás: „Egyedül nem bírom! Segítsetek!”

Időközben káplánja máris felármázta a híveket és azok rohamlépésben siettek templomuk védelmére. A nekivadult vörösök meghökkenek a támadás láttára és rövid küzdelem után kereket oldottak. A templom megmenekült, bár a plébános véres vértanútete volt az ára a győzelemnek...

Testvérem! Kié a templom? A papé? — Nem, a tiéd is?

Testvérem: Ki veszít vele, ha a templomot elveszik? Csak a pap? — Nem! Te is. Családod és gyermekeid és unokáid is! Egész néped és fajtád!

Testvérem! Kié a nagy világtemplom, az Egyház? A pápé? A püspöké? A papoké? — Nem, a tied is! Valamennyiünké! Tehát aki az Egyházat támadja, engem is támad s azért ellenségem. És aki az Egyházat védi, az barátom!

Testvérem! Kinek érdeke, hogy Krisztus uralkodjék? Csak a tanító Egyháznak? — De ha a küzdő Egyház elfogy, vajjon kit tanítanak? Tehát Krisztus az enyém is! Sőt legnagyobb kincsem. Mert egyedül az ő törvénye biztosít emberi életet mindenki számára. Ami Krisztus ellen van, az ellenem van!

Gondolkozz rajta! Belátod-e, hogy így van? Ki veszíthet többet, ha számúzik Krisztust a közéletből? A pap? — Nem! Az legfeljebb a mindennapi kenyerét veszti. De te az örök életedet kockáztatod. És jobb belátásra tért gyermekeid átkozzák majd emlékedet, amiért a legnagyobb kincsed elrablását nem akadályoztad meg bátor, hitvallói helytállással.

Gyere Testvér! Kongassuk együtt a vészharangot! Építsük együtt a védősáncokat a templomunk körül! Vonjunk eleven falat Krisztust szerető férfiakból az Isten országa határain...

Mert a pap nem bírja egyedül! Nemcsak azért, mert egy ember csak egy ember és az ellenségnek se szeri se száma. Hanem azért is, mert a pap manapság megkötözött kezű ember. Akinek a tekintélyét aláásták. Akinek a szavahihetőségét kétségbevonják. Akit közellenségnek kiáltottak ki azok, akik számára Krisztus az első számú közellenség.

Gyere Testvér! Most nem lehet vállat vonogatni. És nem lehet kertelni és nem lehet mentegetődni! — Világszerte áll a világnézeti harc és neked, mint hazáját komolyan szerető, becsületes magyarnak Krisztus mellett a helyed. Ott, ahová Szent István nem porladó szent Jobbja állította a magyart. Krisztustalan magyarok kereshetnek új bálványokat. De a hétmillió katolikus magyarból élő derékhad nem térhet le a szentistváni, egyenes útról.

Gyere Testvér! Velünk van Krisztus, a Király!

Miénk a győzelem!

Szentkúti bucsu

Fölemelő, testet üdítő, lelket újjáalakító napokat töltött az endrői esperesi kerület hívő serege a Szent László forrása mellett levő és a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére szentelt kegyhelyen.

A régi irások és hitelt érdemlő hagyományok szerint a Szentkút forrását Szent László lova patájának a sziklába való besüppedése okozta. A víz 1091 óta csörgedezik, s a csodálatos gyógyulások szinte megszakítás nélkül 1192 tájékatól folytatód-
nak.

A szentkúti templom a „betegek gyógyítójának”: Krisztus Édesanyjának tiszteletére épült. A jóságos Szűz Anya megszámlálhatatlan testi és lelki jóval jutalmazta a Mátravidék buzgó magyar népének hűséges gyermek-i ragaszkodását és tántoríthatatlan bizalmát. Immár harmadik éve mi is elzarándoklunk e gyönyörű vidék kegytemplomához.

A válságos idők több száz jelentkezőt visszatartottak a részvételtől, de így is 551 hívő vett részt a szentkúti háromnapos lelkigyakorlaton. Endrőd, Szentandrás, Szarvas, Kondoros, Dévaványa és Ladány hívei.

A Ferences Atyák kedves figyelme, szívhez szóló szentbeszédei és jótanácsai, a szép és hatásos körmenetek, a megje-

lentekért és elhunyt szeretetteikért bemutatott ünnepélyes szentmisék nagy lelki megújódást és komoly életjavulást eredményeztek a résztvevők lelkében.

Mindenki nagy meglepéssel és örömmel gondol az eltöltött szép napokra. Az itthonmaradottak pedig ugyancsak sajnálják, hogy kishitőségük miatt elmaradtak a kegyhely látogatásától.

A kondorosi hívek már is kérik, hogy amennyiben a viszonyok javulnak és megengedik, a jövő év május vagy június havában a nagyobb iskolás gyermekek utazzanak el a nagy király csoda-forrásához. Adj a Isten, hogy valóra váljon e szép terv.

Mit tehetek Krisztusért?

Hétköznapi világi társaságban nem egyszer vállat vonnak, ha a világiak apostolkodásáról szó esik: „Ugyan mit tehetek én? Hiszen nem vagyok pap! Elvégezem a magam munkáját becsülettel, de hogy valami foghatót tehetnék az Isten országáért, azt bajosan hiszem!”

Pedig ha kissé jobban körül-nézünk, mennyire másként van a dolog! Nincs az a polgári hivatás, nincs az a csekély jelentőségűnek látszó munkakör, amelynek a keretében az áldozatos és Isten szerető lélek ne tudná előbbrevinni a Krisztus Király országának határköveit. Márpedig ez az igazi katolikus akció!

A tanító talán legtöbbet tehet, mint apostol. Mert amint lehet istentelen és ujpogány módra tanítani még az elemi iskola első osztályában is, úgy lehet az evangélium szellemével áthatni minden tantárgyat, kezdve a szépirástól a gazdasági ismeretekig, a történelemtől a természetrajzig. Csak az a fontos, hogy a magunk lelke telítve legyen Krisztussal és éljen bennünk a kötelesség tudata, amely szerint a többlet tudónak minden talentumával segitenie kell a nálánál kisebbeket az örökkévalóság felé vezető uton.

A gazdaember talán kevesebb iskolát tanult, viszont közvetlen munkatársa a Teremtőnek és munkájának eredménye igen nagy százalékban függ a magasságbeli akaratától. Napról-napra látja a természetből kisugárzó isteni bölcsességet és gondviselést, magától érthető tehát, ha munkája közben nemcsak a saját szívét-lelkét emeli fel Istenhez, hanem munkatársait, gyermekeit, dolgozóit is figyelmezteti a mennyei Atya csodálatos és bőkezű gondos-

kodására. Nincs az a szerzetes, akinek külön elmélkedési alkalma volna, mint a gazdálkodó embernek... És aki ilyen lelkülettel töltekezik erdőn, mezőn, csűrben, istállóban, az bizonyára az Isten pártján áll majd akkor is, amikor politikai jogait kell érvényesítenie és Egyházának érdekeit megvédenie, vagy pedig a gyermekek nevelése felől a tanácsasztalnál döntenie.

Az orvos utyan hivatása látszólag egészen a test világába utalja, mégis igen felelőségteljes alkalmat nyújt számára, hogy a testtel oly szorosan egybekapcsolt lélek érdekében cselekedhessen. Lépten-nyomon rámutathat az egészségápolás evangéliumi elveire. Erős kézzel irányíthatja a gyermekáldásról vallott közfelfogást és harcolhat a születések bűnös szabályozása ellen. Meggátolhatja a lelkiismeretlen bábák és javasasszonyok káros tevékenységét és figyelmeztetheti betegeit az erkölcstelen, az Isten parancsait semmibe vevő élet keserű következményeire. A haldoklókat, illetve hozzátartozóikat figyelmeztetheti, hogy mielőtt az örökkévalóságba távoznának, rendezzék lelki ügyeiket. Végül nagy tanultsága tekintélyt és súlyt ad szavának egyéb vonatkozásban is, tehát állásfoglalása döntőleg hat a falu közvéleményére is.

A jegyző általában anyagi ügyeket intéz. De ki tagadhatná, hogy éppen ezek az anyagi ügyek nélkülözik legtöbbször az evangéliumban lefektetett erkölcsi elveket és törvényeket. Mennyi erkölcsi gerinc kell ahhoz, hogy megakadályozzuk a gyengébb fél elnyomását, a vagyonosabb fél vagy párt részéről érvényesülő pressziót, örökösödés, szerződés, a vagyonososztás, adóbevallás és kivetés alkalmával feltörekvő jogtalanságokat és kibúvókat. Annak jegyzőnek a szava, akit sűrűn lát népe az áldozatárécsnál, mázsás súllyal esik a latba és az nemcsak atyja, hanem valóságos apostola lehet a népének. Lehet, hogy e miatt esetleg anyagi előnyökről kell lemondania, azonban ezeken úgy sem lehet áldás. Másrésztől ezerszer bebizonyosodott az isteni ígéret: Keressétek elsőben az Isten országát és az Ő igazságát és a többi mind hozzáadatik nektek!

Hasonló szerepe lehet mindenevgyes köztisztviselőnek, ha a gyakori szentáldozásból és lelki életének elmélyítéséből merít meglátási lehetőséget az apostolkodás alkalmaira vonatkozólag. Ügyfelek és alantasok eligazítása, ügyesbajos dolgaik elintézése közben hányszor lehet bátran megvallani hitbéli felfogásunkat a mellett, hogy az állam törvényei mögött sokszor rámutathatunk az alapvető isteni törvényre és a vitás eseteket éppen a mindenkifölött álló krisztusi erkölcstörvény

szellemében iparkodunk megoldani. A felsőbbség számára is megnyugvás az erkölcsiekben szigorúan megalapozott tisztviselő jelenléte és a kollégák is szívesen hajolnak az áldozatos lelkű, mindenkor segiteni kész tisztviselőtársuk kérésére, még ha esetleg Krisztus vagy az Egyház ügyéről is van szó.

A vasutasról már bajos volna elképzelni, hogy hivatása bővelkedik az apostolkodási alkalmakban. Pedig úgy van! Hányszor nyílik módja szolgálat közben erkölcsstelen beszédek és káromkodások megakadályozására. Hányszor tud tiszta szellemű olvasnivalót az utazóközönség kezébe adni szennyes ponyva helyett.

A katoná, csendőr és renyőr részben a saját hivatáscsoportjában lehet bátor szavú apostol, ha életpéldájával suíyt adhat szavának. De másrésztől kifelé is éppen az egyenruha tekintélyével hathatósan helytállhat Krisztus Urunk ügye mellett,

Hasonló értelemben beszélhetnénk az iparosról, kereskedőről, munkásról stb. és mindazokról, akik hivatásuk gyakorlása közben embertársaikkal érintkeznek.

Alkalomban tehát nincsen hiány semmiféle hivatás körében! Ha mégis nélkülözzük a kellő számú világi apostolt, annak okát a hitbeli meggyőződés és az Isten iránti szeretet hiányában kell keresnünk. Ennek a hiánynak a lehető pótlását tűzte célul az Actio Catholica ebben a munkaévben. És ennek a célgondolatnak a megvalósításához hív munkára minden becsületes és cselekedni vágyó katólikust!

Nagy-kilencedet

kezdünk október első péntekén és első vasárnapján Jézus szentséges szívéhez. Kilenc hónapon keresztül minden első pénteken vagy első vasárnapon közös szentgyónás és szentáldozáshoz járunk, hogy imádatos hódolattal és gyermeki szeretettel engeszteljük a tőlünk és más magyar testvérünkől megbántott isteni Üdvözítő szentséges szívét. Ima-offenzívát intézünk a szent szívhöz, hogy könyörüljön rajtunk és halgassa meg alázatos kérésünket.

A férfiak, legények és fűgárdisták azt kérik az örök szeretet forrásától: Jézus Szent Szívétől, hogy megvilágosító kegyelmével segítse az igazság és belátás útjára a nemzetek vezéreit, tisztítsa meg szíveiket az elfogultság, konokság, faji önzés és szeretetlenség átkos szenvedélyeitől és késztesse, ösztönözze akarataikat a belátó jóvátételre és testvéri kiengesztelődesre,

Az anyák, hitvesek, leányok leánygárdisták állhatatos, kitartó könyörgésekkel engesztelik a Megváltó Jézus drága Szent Szívét, hogy szüntesse meg a vérontást a nemzetek között, adja vissza az emberiségnek a régóhajtott

igazságos békét és távoztasson el magyar népünkől minden veszedelmet és csapást.

Nemcsak a hitbuzgalmi egyesületek derék tagjait, de Endrőd valamennyi jóérzésű katolikus polgárát kérjük, hogy e rendkívül válságos és veszedelmes időkben térjen Istenéhez és vegyen részt a hazánk, népünk, ifjúságunk oltalmára indított „ima hadjáratban“. Az egész ország népe könyörög és imádkozik, hogy a szörnyű világégés ne pusztítsa el szegény országunkat és fiait; mi endrődiek sem maradhatunk el, nekünk is sok félteni valónk van. Ha a jó és békés időkben el is tértünk a jó Istentől és törvényei teljesítésétől, legalább a mostani időkben térjünk eszünkre a saját jólfelfogott érdekünkben. Vissza Jézushoz!

A Kárpátok fölött a háború fergetege pusztít. Jöjjetek testvérek! Bűnbánó ima-sánccal háritsuk el a véstől otthonunk felől!

Egyházi híradás

Mint lapunk más helyén közöljük, október első péntekén nagy kilencedet kezdünk Jézus szentséges Szívének engesztelésére. Vegyünk részt valamennyien!

Október hetedikén az olvasótársulat mondatja évi szentmiséjét Olvasós Boldogasszony tiszteletére. A társulat tagjai közös szentáldozáshoz járulnak.

Templomunknak több felszerelése és ruhája kiegészítésre szorul. Kérjük a híveket, hogy adományaikkal tegyék lehetővé a beszerzést. (Pérez adományaikat a Mária-oltár melletti perselybe helyezték.)

Ne felejtkezzünk el elhunytjainkról. Ima, alimizsna és szentmisé-áldozattal siessünk segítségükre, hogy szenvedéseik enyhüljenek!

A változott viszonyok miatt elmaradt a Manrézába való felutazás. Mihelyt azonban lehetséges lesz, pótoljuk az elmaradást.

A Vöröskereszt-elnöksége hála-lásan köszöni a lakosság jó lelkű tagjainak adományát a létesítendő kórház javára. Akik most nem adtak, azok később, jelzett időben pótolhatják élelmiszer felajánlásával.

Egyesületi hírek

Szeptember 17-én d. u. fél 4 órakor tartja havi ajtatosságát Szent Ferenc III. rendje, szeptember 24-én d. u. fél 4 órakor az Oltáregyesület. Szeptember 30-án a Jézus szíve szövetség Férfiligája, október 1-én a Szövetség női csoportja, október 5-én a leány-egyesületek.

Október hónap folyamán délután fél 4 órakor végezzük az októberi ajtatosságot.

Kerületi szentmisék

Szeptember 17-én a polyákhalmi kápolna iskolában, szeptember 24-én az öregkerti kápolna és a csejti iskolában, október 1-én a nagylaposi kápolna iskolában, október 8-án a varjasi és a szent Imre-iskolában, október 15-én a polyákhalmi és csejti iskolákban mutatunk be szentmiséket. Szentmisék előtt szentgyónáshoz is járulhatnak a hívek.

JELENTKEZZENEK a hadiözvegyek és hadigondozottak az utólagos felvétel október 31-ig tart

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter rendeletet adott ki a végkielégített, jelentkezési kötelezettségüknek még eleget nem tett hadiözvegyek és hadirokkantak pótlólagos jelentkezése tárgyában.

A honvédelmi miniszter felhívást is bocsátott ki, amelyben felhívja azokat a végkielégített hadiözvegyeket, akiknek hadiözvegyi minősége az 1933. évi t. c. 2. §-ának b) pontja értelmében is fennáll, de az 1934 március 31-ig előírt jelentkezési kötelezettségüknek nem tettek eleget vagy utólagos jelentkezésük elfogadására nem kaptak engedélyt, ugyancsak jelentkezési kötelezettségüknek eddig eleget nem tett végkielégített hadirokkantakat, hogy pótlólagos nyilvántartásba vételük végett legkésőbb 1939

október hó 31-ig személyesen jelentkezzenek a lakóhelyük szerint illetékes nyilvántartó hatóságnál.

Mint hogy a honvédelmi miniszter a jelentkezésekkel egyidejűleg a végkielégített hadiözvegyek és hadirokkantak mai életkörülményeiről és anyagi helyzetéről is részletes tájékozódást kíván szerezni, felhívja az érdekelteket — akár most jelentkeznek, akár korábban jelentkeztek — arra is, hogy a nyilvántartó hatóságoknál díjtalanul rendelkezésre álló kérdőíveket pontosan és a valóságnak megfelelően töltsék ki s ugyancsak 1939 október 31-ig a nyilvántartó hatóságoknál nyujtsák be. A jelentkezési határidőt többször nem hosszabbítják meg.

A német csapatok megszállták a lengyel olajvidékeket

A győzelmes Németország kész a béketárgyalásokra a lengyel ellenállás letörése után

A még meg nem szállott lengyel területeken nyílt lázadásban vannak a fehérorosz és ukrán tömegek, a még körül nem zárt lengyel csapatok utánpótlás és élelem nélkül bolyonganak a bialowicai erdőségek és a keletlengyelországi óriási mocsarak vidékén, a lengyel kormány pedig az ország legszélsebb csücskében, közvetlenül a román határon levő Zalesciki nevű faluba vonult vissza, minden pillanatban készen arra, hogy átlépje Oknánál a román határt.

A lengyel olajvidékek német kézben

A Lengyelország déli részén kelet felé előrenyomuló német haderők elfoglalták Drohobycz környékét és már messze túlhaladtak ezen a vidéken. Ez a tény rendkívül nagy jelentőségű, mert ezen a vidéken vannak a nagy lengyel olajkutak. Innen fedezte Lengyelország hadereje egész benzin- és olajszükségletét. A német előnyomulás olyan szédítő gyorsasággal történt, hogy a lengyeleknek nem maradt idejük az olajkutak megsemmisítésére, vagy legalább is használhatatlanná tételére és azok teljesen német kézre kerültek.

Ez gyakorlatilag annyit jelent, hogy Németország kőolaj-tartaléka évi 500.000 tonnával növekszik, amihez még hozzájárul a kelet-lengyelországi földgázforrások termelése is.

Német csapatok benyomultak a breszt-litovszki erődövébe

A véderőfőparancsnokság közli:

Szeptember 14-én a német keleti hadsereg déli csoportja átlépte a leMBERG-lublini országutat. A Kutno körül bezárt igen erős és kétségbeesetten védekező lengyel erők csütörtökön még egyszer megkísérelték, hogy délkelet felé áttörjenek. Ezek a támadások is megghiúsultak.

A Visztulától keletre a német csapatok észak, kelet és délkelet felől közelednek Prága varsói elővárosához. Ott is megghiúsították az ellenség kelet felé irányuló áttörési kísérleteit.

A Brest-Litovsk erődítménye ellen harcra kényszerített csapatok észak felől behatoltak az erődövébe. Az erődöket részben felrobbantották. A fellegrát az ellenfél még megszállva tartja. Gdynia német kézben van. Tengeri haderők a Gdynia börtökéért és a Hela félszigeten folyó harcokban eredményesen avatkoztak be. Behatoltak Gdynia déli kikötőjébe.